

FRIES MOZAIEK

HIMMELDEI HEERENVEEN: BESCHEIDEN OPKOMST, GROTE OOGST 'Laat ze de rommel zelf opruimen, wij betalen toch reinigingsrechten'

Door Henk de Vos

HEEL VEEL MENSEN schijnen te denken dat de huisvuilproblematiek in Friesland alleen nog maar groter wordt als afgedankte spullen worden gedeponerd waar ze thuishoren: in de containers van de gemeentelijke reinigingsdiensten. Maar wellicht is het niet eens deze gedachte, doch louter gemakzucht die hen ertoe aanzet ongewenst geworden plastic, papieren of gebruiksvoorwerpen achteloos over hun schouder of zelfs uit het raam in het onbestendige te werpen. De 115 vrijwilligers die zaterdagmorgen regen en kou trotseerden door aan een 'himmeldei' in Heerenveen deel te nemen, kunnen over de gevolgen van dat slordige 'storten' ruimschoots meepraten.

Neem maar eens het terrein rondom de flats die de Drie Gebroeders worden genoemd. Dat bleek een grote illegale vuilstortplaats te zijn. „Het is verschrikkelijk. Je vindt hier van alles. Halve

transistorradio's, accu's, alle soorten blik, pannen, schoenen, een tapijt, onderdelen van fietsen, olietanks, jerrycans en glas, vooral veel glas. Handschoenen hebben we daarom echt wel nodig”, vertel-

de Peter Eekhof tussen de regenbuien door. „Zelfs een fles wijn die nog helemaal vol is. Hij is voor degene die hem gevonden heeft. Ik denk dat die de inhoud bij de maaltijd zal nuttigen.”

Voorzien van regenkleding en stevige handschoenen waren hij en een aantal medeleden van Groen Links naar deze omgeving getrokken om mee te werken aan het schoonmaken van de eigen gemeente. Het ging harder dan ze hadden verwacht. Al een uur na het begin kwam de ploeg containers tekort. Gelukkig hadden ze ook een winkelwagentje gevonden. Dat werd gebruikt voor het grove vuil. Voor de wat fijnere troep gebruikten ze verder de plastic zakken die de gemeente evenals de containers beschikbaar had gesteld.

dat ze zo een blikje over de schouder de struiken in gooien, vraag ik me af of het blijft hangen.”

Gelukkig werkt een aantal basisscholen wel mee. Sommige hebben al voor het weekeinde in hun omgeving grote opruiming gehouden. Jolanda Donker is daar blij om. „Hoe jonger je het leert, hoe beter het is”, meent ze. Ook heeft ze het idee dat deze actie ook volwassenen op het goede spoor brengt wat het omgaan met afval betreft. Vooral toen de groep in het tunneltje onder het station aan het werk was, werden nog al eens opmerkingen gehoord in de trant van 'wat goed dat jullie dit doen'.

Eenzelfde soort ervaring heeft ook Mies de Roode, die met een groepje IVN'ers in de 'Le Roy-tuin' aan de Europalaan aan het werk was. „De buurtbewoners waren zeer verheugd. We hebben koffie gekregen”, zegt ze vergenoegd. „Ze vertellen dat ze zelf ook wel eens rapen.” De Roode gelooft dat direct. De tuin is aan de kant van de woningen veel schoner dan aan de andere kant, heeft ze gezien.

Maar wat daar al niet neergesmeten wordt, zo midden in Heerenveen. Niet alleen enorme hoeveelheden plastic maar ook fietswielen, wioldoppen, stoelen en balken van het soort dat uit tuinhomheiningen lijkt te komen. Ook stenen die uit de muurtjes van de tuin zijn gebroken lagen her en der verspreid, heeft De Roode geconstateerd.

Minder optimistisch over de wil van de Heerenveeners om van hun omgeving iets moois te maken is Klaas Broersma, voorzitter van de buurtvereniging in De Akkers. „Het aantal mensen dat wilde meedoen viel ons tegen. Onze vereniging telt 260 gezinsleden. We hadden gerekend op een vrijwilliger per gezin. Maar dan komen ze met verhalen. We betalen al reinigingsrechten en rioolbelasting. Laat de gemeente de rommel zelf maar opruimen. We doen het niet voor anderen”, aldus Broersma.

★ Vrachtauto vol

In totaal kreeg hij acht volwassenen en vijf schoolkinderen bij elkaar. De ongeveer 130 leerlingen van de basisschool De Commanderie hadden vrijdag in De

★ Tussen de bereklauwen in de Le Roy-tuin vinden de IVN'ers Anneke Osinga, Janneke Fennema en Mies de Roode van alles. Wioldoppen bijvoorbeeld. Foto's LC Jan de Vries

★ De himmeloogst in Jubbega. Bij de aanhangwagen de PvdA'ers Homme Geertsma, Carel van Os en wethouder Jan Metzlar.

Akkers al hun beste beentje voor-gezet. Ook de W.A. Nijenhuis-school in Katlijk en De Streek in Tjalleberd werkten eind vorige week aan de actie mee.

Deze is niet voor niets geweest. Volgens Sietse Ferwerda, opzichter bij de Heerenveense reinigingsdienst, is 7,5 kubieke meter los vuil en nog eens „een dikke vrachtauto vol” (8 kuub) grof vuil bij elkaar gebracht. Ook zaterdag kwam een gedeelte uit de buiten-

dorpen Oudeschoot, Bontebok, Katlijk en Jubbega.

In de laatste plaats was de opkomst groter dan in Heerenveen. Een groep van vijftig mensen, van wie bijna twintig van de buurtvereniging 'Tusken de wieden', maakte de Schoterlandse Compagnonsvaart en omgeving schoon. Samen brachten ze maar eventjes 2 kuub los vuil en 5 kuub grof vuil boven water. „t Was dus

heel hard nodig”, aldus een deelnemer.

Poppe Hoovsma, voorzitter van plaatselijk belang in Mildam, noemt daarentegen de oogst in zijn dorp niet erg groot. Alleen op de twee routes waar veel recreanten fietsen, was het wat meer. „Bij ons wordt het behoorlijk in de gaten gehouden, want als we dat niet doen kost het de gemeenschap geld”, vertelt hij. „We zien dit dan ook alleen als een noodoplossing.” Maar ook in Mildam is de himmeldei kennelijk nog een middel om de mensen duidelijk te maken, dat ze zorgvuldiger met afval om moeten gaan. „Ik kom mensen tegen die zeggen: dit moet volgend jaar maar niet weer, want we gooien niets meer weg”, verduidelijkt Hoovsma.

Of een dergelijke himmeldei in de hele gemeente nog terugkomt is niet bekend. Volgens Jolanda Donker houdt de milieuafdeling van de gemeente volgend jaar een actie het broekaseffect als onderwerp heeft. Een aantal rapers van zaterdag wil dat de inwoners wordt bijgebracht dat ze een schone omgeving in eigen hand hebben.

PvdA-fractievoorzitter Piet Miesijerus, die met 'zijn' volledige fractie in het noordelijke deel van de Greiden vuil verzamelde, denkt daar anders over. Hij vindt dat de actie niet overbodig was. Ook als politicus heeft hij er wel baat bij. „We hebben veel contact met de mensen gehad”.

★ Ook de bewoners van de Buizerdflat zijn uitgenodigd om mee te doen aan de himmeldei. Hannie Tromp, Marie Smits, Gerda en dochter Josje Smit en Thea van der Willik nemen die uitnodiging aan.